

PO PREBUJENJU

Svet, ki je bil v preteklih letih kot pod utisom nekakšnega uspešnega sredstva, počasi prihaja k zavesti. V tem času smrtnosti je prenehal izvirati večina svojih običajnih nalog. Trpinčili so ga in rezali. Prišli so na nekatere gnojne rane in so jih izrezali. Druge nepričakovane bolezni so samo odkrili. Pod vplivom uspešnega sredstva je telo doživljalo varljive privide zadovoljstva in sprostitve.

Zdaj pa svet zopet čuti svoje ude in vidi, kateri so mu še ostali in kateri so se spoznali na svoje prvotne naloge, da bi jih izvrševali sami ali pa z umetnimi podporami. Izvestni bistveni organi so postali preobsežni, druge pa so zakrpalj za najrazličnejši kirurški posegi.

Prva stvar, katero mora bolnik zdaj pridobiti, je zaupanje v samega sebe, podrediti se za izvesten čas disciplini, katero zahteva okrevanje ter se ravnati po navodilih strokovnjakov. Predvsem pa mora imeti poleg zopet pridobljene samozvesti tudi priložnost mero opreznosti. Okrevajoči bolnik ne sme ujeti, da bo lahko takoj začel živeti po svojih starih navadah. Če bi vstrajal pri takem prevelikem in neumestnem optimizmu, bi doživel bridko razočaranje. Ima pred seboj še dolgo dobo okrevanja in nikdar ne bo izgubil brzožit. sledov preteklih dni.

V Evropi se mora vrniti zaupanje na finančnem, gospodarskem in trgovinskem področju, v kolikor to politične razmere dovoljujejo. Brezusporni so poskusi delodajalcev, da bi zopet pridobili v vsakem osiru položaj, ki so ga imeli pred vojno. Prav tako pa so brezizgledne nade delavcev, da zdaj prihaja za njih zlata doba. Predvsem se je potrebno izogniti usakemu. sebičnemu nakopičevanju kapitala, ampak je treba čim prej moglo obnoviti njegovo svobodno obdobje do doseglo splošne koristi in blaginje. Nikakor si ne želimo nenačnega navedenega spekulativnega razvoja, inflacije ali katerega koli drugega starega, toda dobro znanega, prokletstva, ki je v preteklosti zadevalo človeštvo, ampak želimo si tresno in premišljeno uporabo svetovnega kapitala in to čim prej moglo. Velik del svetovnega gospodarstva bo moral biti podvržen naravnemu vodstvu za precejšnjo dobo, mogoče za vedno. Toda v tem skupnem okviru o naravnem vodstvu in povezanosti morajo pomagati vsi posamezniki, podjetja in delavci, da bi dosegli obnovo obdobja bogastva v vseh njegovih oblikah.

V Julijski krajini mora biti več priložnosti na obeh straneh, pri delodajalcih in delojemalcih. Prav tako pa morajo začeti boljše uporabljati razpoložljivi kapital, kjer je to mogoče. To zahtevajo koristi Julijske krajine, koristi Italije, koristi Jugoslavije, koristi vsega sveta.

Rešitev japonske vladne krize

Tokio, 8. oktobra
Za novega japonskega ministrskega predsednika je bil imenovan baron Sidehara. Tridesetletni Sidehara je bil japonski poslanik v Združenih državah in od leta 1924 do 1927 japonski zunanji minister. Od leta 1929-1931 je vodil prijateljsko politiko do Velike Britanije, Združenih držav, Kitajske in Sovjetske zveze. Grajal je japonsko napadalno politiko in Mandžurijo. Sidehara je v petek izjavil, da zaradi visoke starosti ne namerava sprejeti službe ministrskega predsednika. Izvedelo pa se je, da so ga ponovno prosili, naj mesto sprejme. Imenovanje barona Sidehara je pri nepričakovano, ker je bil ministrski predsednik Higashikuni malo prej izjavil, da bo imenovan za novega japonskega ministrskega predsednika zunanji minister Yoshida.

Na konferenci tiska je Sidehara izjavil, da je glavni cilj nove vlade sodelovanje z zasedbenci oblasti in preskrbo hrane ter stanovanj japonskemu narodu. Yoshida spet zunanji minister Dve uri po imenovanju za ministrskega predsednika je Sidehara izjavil, da je njegov cilj imenovan za zunanjega ministrskega predstojnika. V svoji vlogi bo obdržal tudi vojnega ministra. Šimomuro in mornar

BYRNES PO RADIU

Noben narod naj ne predpisuje miru na svoj način

Vzroki in posledice neuspeha konference Sveta zunanjih ministrov - Mirovne pogodbe z Italijo, Bolgarijo in Romunijo

Washington, 8. oktobra
Po povratku iz Londona je ameriški zunanji minister James Byrnes v soboto zvečer govoril po ameriškem radiu. O neuspehu Sveta zunanjih ministrov je izjavil: »Vse, kakor nam to ne sme odvzeti ter nam ne bo odvzelo druge in boljše priložnosti za doseg miru. Mir mora biti grajen na vsajemnem razumevanju in medsebojnem spoštovanju. Miru ne moremo zagotoviti s pleškami, ki onemogočajo spoznanje bistva, od katerega je odvisen mir. Ne smemo se oddaljiti od naših prizadevanj za doseg pravičnega in trajnega miru za nas ter za vse narode.«

Byrnes je dejal, da se je Svet zunanjih ministrov razšel brez kakršnega koli sporazuma zaradi vztrajanja Sovjetske zveze, da bi le Velika Britanija, Sovjetska zveza in Združene države pripravile mirovne pogodbe z Italijo, Rumunijo, Bolgarijo, Madžarsko in Finsko. Dejal je: »Združene države hočejo narekovati mirovne pogodbe s sovražniki, ne bodo jih pa narekovale zaveznikom. Prekinitev ni izavala brezpomembno ali pa le tehnično upravljanje. Vprašanje je bilo, ali naj sklepajo mir trije ali pa pet narodov.«

Pravica do ugovora je velika odgovornost, ki je ne smemo podcenjevati. Pripravljeni smo popustiti, toda Združene države niso mnenja, da bi se sporazum mogel doseči za vsako ceno.

V svojem govoru, ki je trajal pol ure, je Byrnes izrazil upanje, da bodo teke, ki so nastale v Londonu, pojasnile vsem trdo starnosti, da naj noben narod ne predpisuje miru na svoj način. »Če bodo to stvarnost sprejeli državniki in narodi v prihodnjem razpravi o pripravi miru, bo mogoče kasneje rešiti svetovni mir pred nesrečo, varanjem in nepopustljivostmi.«

Z ozirom na Molotovljevo izjavo je Byrnes dejal: »Svet zunanjih ministrov, v kolikor sta želela predsednik Truman in jaz, naj bi bil nekaj pričetek pretresanja vprašanj in priprava za dokončni mir.«

Položaj Trsta
Byrnes je izjavil, da je napredek v pogledu pogodbe z Italijo odličen. Hvalil je dejstvo, da bodo zaključili sporazum, ko bo določena meja med Jugoslavijo in Italijo, na temelju etnografskega položaja. Namignil je na doseglo splošnega sporazuma, da bo Dodekanese pripadla Grčiji čeprav si je ena izmed vlad pridržala pravico odločanja pri nadaljnjih razgovorih. »Prišlo je do nekaterih nesoglasij med člani Sveta — je dejal Byrnes — ko smo pričeli razpravljati o omejitvi oboroževanja. Bil smo mnenja, da mora Italija računati na Združene narode, da je bodo šteli pred napadom in da ne sme tekmovali v oboroževanju, ko pa so vsi njeni viri neobhodno potrebni za odpravo njenega gospodarstva. Na to stališče so vsi pristali.«

»Čeprav ni bilo rešeno sporno vprašanje meje med Jugoslavijo in Trstom, je vendar vzpodbudna ugotovitev, da smo dosegli splošen sporazum, da bo treba mejo načelno določiti na podlagi narodnostne pripadnosti in da bo imel Trst neglede na to, kdo bo izvajal nad njim suvereno oblast, prosto pristanišče pod mednarodnim nadzorom.«

Nato je Byrnes trdil, da so se vsi strinjali, da morajo priti italijanske kolonije pod judicarno upravo, kakor predvideva listina Združenih narodov in je dejal, da so člani sveta izrazili različna mnenja o obliki te uprave. Ameriški predlog je priporočal delegatom, naj slasti upošteva, da mora biti uprava resnično mednarodna, odgovorna neposredno Združenim narodom, upošteva, da bodo predstojniki dveh kolonij mogli po desetih letih dosegli največjo stopnjo neodvisnosti in da mora v najkrajšem možnem času isto dosegli tudi tretja kolonija.

Proti izključitvi Francije in Kitajske
Byrnes je omenil, da sovsjetski delegaciji ni bilo pogodu, da Anglo-američani niso priznali bolgarske in romunske vlade. Dejal je: »Ne moremo vedeti, če jalski pojopi upravičujejo priznanje, dokler naši politični zastopniki niso popolnoma obveščeni. Naši novinarski dopisniki niso imeli dovoljenja priti v te države, da bi poiskali svoje bratovjake, ne da bi bili podvrženi cenzuri.«

Z izrazom pripravnosti je Byrnes dejal, da je mir v Evropi odvisen od prijateljskih odnosov med Sovjetsko zvezo in njenimi evropskimi sosedi. »Ameriška vlada se strinja z željo, naj bi v vzhodni in srednji Evropi obstajale vlade, ki bi bile prijateljske Sovjetski zvezi. Toda trajni mir ne zavisi le od prijateljstva med vlada, marveč tudi od prijateljstva med narodi.« Byrnes

nes je dejal, da bi bilo priporočljivo, da bi v pomirjevalnem duhu premagali tečaje, ki so nastale, če bi zavezniki vlade priznale skupno politiko, da bi omogočile priznanje Romunije in Bolgarije.

Odločajoči trditve sovsjetske vlade, če da Francija in Kitajska nimata pravice do sodelstva pri razpravljanju o mirovni pogodbi, je ameriški minister dejal: »Taka izključitev dveh stalnih članov Varšavskega sveta gotovo ne bo ustvarila bistvenih pogojev za uspeh organizacije Združenih narodov.«

Nato je Byrnes govoril o svojem naknadnem kompromisnem predlogu in predlogu sovsjetskega zastopnika in o propadu obeh: »Dejstvo je, da sovsjetski zunanji minister ni odločil našega predloga za mirovno pogodbo. Med razpravi je priznal, da je bila načelna smer pravih. Upam, da bo poročal svoji vladi in da bo ta pristala na to, da bodo narodi, ki so se borili v vojni, sodelovali tudi pri svetovnem miru.«

Crippsov govor

Bristol, 8. oktobra
Danes je imel britanski trgovski minister sir Stafford Cripps v Bristolu govor, v katerem je dejal, da sam strah ne bo nikdar zadostoval, da prisili človeštvo k organizaciji lastnega obstoja na krščanski podlagi, čeprav so izgledi za drugo vojno z atomsko bombo strašni. Nato je izjavil: »Ako bi se morali zaupati negativni sili kot je strah, in ne ustvarjajoči, se moramo zavedati, da bi s časom strah izgubil na moči in bi njegov vpliv počasi izginjal. To nam je pokazala prejšnja vojna. Zgrada miru se bo zasnala na pečeni podlagi, ako se bo opirala na strah. Upanje za bodočnost ne sloni na novih in velikih znanstvenih in tehničnih napredkih, temveč raje na krščanskem duhu poštovanja in bratstva. Ni bolj dostojne borbe za tiste, ki so imajo za kristjane, kot borba za nadzorstvo nad silami, ki jih je človek razvil v korist človeštva.«

IZ JUGOSLAVIJE

Na Reki so ustanovili pomorski inšpektorat pod vodstvom jugoslovanskih vojskarskih oblasti. Nadzoroval bo ves luskni promet, svetilnike, ladjedelnice in ribolov. Za urejevanje vseh pomorskih vprašanj so ustanovili pri omenjenem inšpektoratu »Pomorski gospodarski svet«. V kratkem bodo tudi ustanovili pomorsko šolo za častnike in kapetane trgovske mornarice, kjer jih bodo vzdrževali brezplačno.

Windsorski vojvoda pri kralju Juriju

London, 8. oktobra
»Reuters« poroča, da je windsorski vojvoda obiskal kralja Jurija ter se z njim razgovarjal 1 uro.

Laval ponovno izgnan iz sodne dvorane

Ostri nastopi - Razprava preložena

Pariz, 8. oktobra
»Associated Press« sporoča, da je bil kmalu po otvoritvi tretje razprave Laval ponovno izgnan iz sodne dvorane. Istočasno je predsednik sodišča Paul Mongibeaux izjavil, da prelaga razpravo na nedoločen čas. Razprava, ki se je začela ob 15.30, je bila po petih minutah prekinjena za pol ure. Izgon so odredili po živahni debati, ki jo je povzročil polska, izjavil Lavalu izpoved o osebi, ki ga je privedla na oblast leta 1942, potem ko je Pétain izdal ukaz, naj ga aretirajo. Laval je odklonil odgovor. Izjavil je, da mora prej odgovoriti na izjave državnega tožilca Morneta, nakar je poslel v besedo Mongibeaux, ki je dejal: »Bil je Abetz. Nemci so vas privedli do oblasti. (Otto Abetz je bil nemški poslanik v zasedeni Franciji). Laval je zavpil: »Odgovori mirno državnemu tožilcu. Dejal je, da sem bil v Marsellu obojen na smrt. Proti temu protestiram! Porotniki so skoraj v zboru zavpili: »Odgovori na vprašanje predsednika!« Mongibeaux je vprašal: »Ali vztrajate pri vsem zadržanju?« Laval je zarjaval: »Daj! ste mi vprašanje in istočasno ste se sami dali odgovor. To je nezakonito. Nadaljeval je: »Gospod predsednik, žaljiv način, kakor ste me vprašali in demonstirali nekaterih porotnikov kažejo možnost, da sem kriv sodnega zločina. Ne želim biti sokrivec«

V Londonu pričakujejo Churchillov povratek

London, 8. oktobra
Winston Churchill, ki je verjetno dobro izbral svoje počitnice, čakajo v Londonu, da bo vodil opozicijo na prihodnjem zasedanju angleškega parlamenta, ki bo v torek.

Včeraj se je sestala velika skupina premaganih konservativnih kandidatov, da bi preučila vzroke svojega poraza pri splošnih volitvah. Menijo, da bodo med drugim predlagali pregled organizacijske ustave in delovanja stranke, preumernost politike glede na nova dejstva in posebno konferenco za določitev reform.

Odlikovanje na Dunaju

General Mark Clark, vrhovni poveljnik ameriških zasedbenih čet v Avstriji, je odlikoval z medaljo hrabrosti angleškega majorja v avstrijski prestolnici. Komisija za vojne zločine za Slovenijo je objavila v svojem poročilu, da je italijansko vojaško sodišče v Ljubljani obsodilo na smrt meseca julija 1942, 6 članov Osvobodilne Fronte v Sloveniji. Te so obsodili mesec avgusta 1942 v ljubljanski okolici; usmrtni so prisilovali stotnik Grossi, Luigi Navone, poveljnik oddelka druge legije brnih araj, in vojakli duhovnik Don Giuseppe Bezi. Iz poročila majorja Silvia Santucci, poveljnika oddelka brnih araj, ki ga je poslal poveljniku ljubljanskega vojnega okrožja mesec avgusta 1942, kakor tudi iz poročila vojnega kurata Bezzia ter stotnika Grossa, ki je razvidno, da vojaki, ki so morali izvršiti obsodo, niso hoteli nanj in meriti in da je poveljnik Luigi Navone s svojim revolverjem oddal milostni strel na tiste, ki so bili samo ranjeni.

IZ SLOVENIJE

Komisija za vojne zločine za Slovenijo je objavila v svojem poročilu, da je italijansko vojaško sodišče v Ljubljani obsodilo na smrt meseca julija 1942, 6 članov Osvobodilne Fronte v Sloveniji. Te so obsodili mesec avgusta 1942 v ljubljanski okolici; usmrtni so prisilovali stotnik Grossi, Luigi Navone, poveljnik oddelka druge legije brnih araj, in vojakli duhovnik Don Giuseppe Bezi. Iz poročila majorja Silvia Santucci, poveljnika oddelka brnih araj, ki ga je poslal poveljniku ljubljanskega vojnega okrožja mesec avgusta 1942, kakor tudi iz poročila vojnega kurata Bezzia ter stotnika Grossa, ki je razvidno, da vojaki, ki so morali izvršiti obsodo, niso hoteli nanj in meriti in da je poveljnik Luigi Navone s svojim revolverjem oddal milostni strel na tiste, ki so bili samo ranjeni.

OSEMNAJSTI DAN RAZPRAVE

IZVRŠEVALI SO HIMMLERJEVE UKAZE

Članje Kramerjeve spomenice

Lüneburg, 8. oktobra
V soboto je državni tožilec zaključil svoje obravnavanje. Predsednik spomenice, ki jo je napisal Josef Kramer in v kateri trdi, da je izdal ukaz za plinsko zadušitev žensk, ki so bile v taborišču Struthof Natzweller pri Strassburgu, Himmler.

Da bi preprečili incidente, ki bi lahko nastali pri čitanju spomenice, v kateri se oboženci posebej ne obojujejo, so podveljavo posebno varnostne ukrepe. Spomenica pravi med drugim: »Ko sem bil poveljnik taborišča, sem prejel pisarne ukaze, ki so bili podpisani od »Gruppenführerja« Glucksa po nalogu Himmlerja. Ukaz o plinskih sobah je vedno izdal poveljnik taborišča Höse, jaz pa sem jih moral izvršiti, ker bi me sicer zaprlis. Kramer pravi da je imel ukaz začišiti ujetnike, trupla pa poslati profesorju Hirtu na vseučilišče v Strassburgu, ki mu je pošiljal plinske steklenice in ga učil, kako jih mora rabiti. Po izjavi Kramerja v taborišču Struthofu, ki mu je on poveljeval, ni bilo plinske sobe do maja 1944. Strel je vse mogoče, da bi ojašal razmere v Belsen. Ne verjame, da bi kdo od njegovih sodelavcev mučil ujetnike. Dopolnil »Associated Press« pravi, da je Kramerjeva spomenica v nasprotju z izjavo, ki jo je dal pred štirimi dnevi in v kateri je zani

V znamenju volitev

Neznatna prednost komunistov pri českoslovaških volitvah

Praga, 8. oktobra
Komunistična stranka si je pri českoslovaških volitvah v pokrajinske svete zagotovila majhno prednost. Volili so 3.606 poslancev, ki bodo 28. oktobra izvolili 300 članov narodne skupščine.

Komunisti so dobili 556 glasov narodni socialisti (Beneševa stranka) 536 glasov, socialdemokrati 534, katoliška ljudska stranka 523 in druge stranke 169.

Izidi volitev v Slovinci in na Moravskem so sledili: komunisti 285 glasov, narodni socialisti 277, katoliška ljudska stranka 272.

Splošne volitve v Grčiji

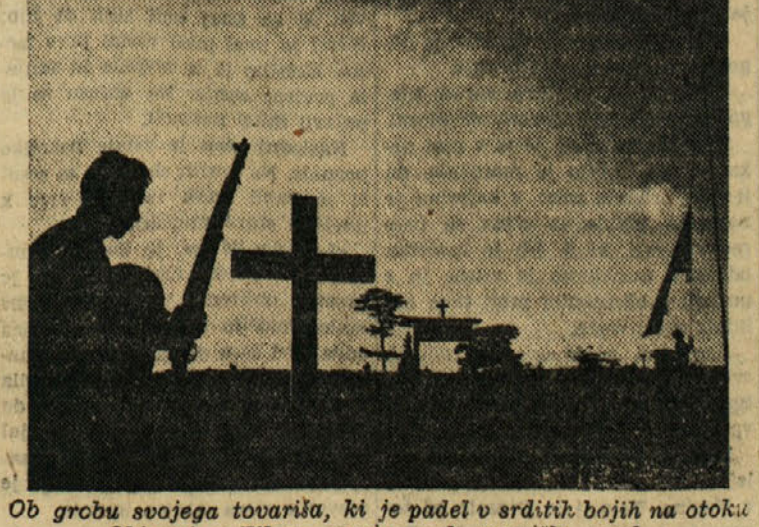
Vlada je na sobotnem zasedanju določila, da bodo splošne volitve v Grčiji 20. januarja 1946.

Themistocles Sofoulis, vodja likberalne grške stranke, je v nekem razgovoru izjavil, da se njegova stranka ne bo udeležila volitev.

Volitve v Sovjetski zvezi

»Associated Press« poroča, da je radijska postaja v Moskvi objavila, da bodo 2. februarja volitve leta splošne volitve za člane vrhovnega sovjeta.

Vojno pokopališče na Okinavi

Ob grobu svojega tovariša, ki je padel v srčnih bojih na otoku Okinavi v Tihem morju, molči ameriški vojak.

